

“ПАЛОМНИКИ НАДІЇ”

Програма духовної формації
української молоді на Ювілейний Рік

4. ПОСІБНИК

ПАЛОМНИЦТВО ТА ВИЗНАННЯ ВІРИ

01 СІЧЕНЬ

Відвага

02 ЛЮТИЙ

Одяг

03 БЕРЕЗЕНЬ

Народ

СВЯТІ ДВЕРІ

04 КВІТЕНЬ

Свобода

05 ТРАВЕНЬ

Відкриття

06 ЧЕРВЕНЬ

Радість

ПРИМИРЕННЯ

07 ЛИПЕНЬ

Свідомість

08 СЕРПЕНЬ

Обіцянка

09 ВЕРЕСЕНЬ

Обійми

Зустріч 5
Травень 2025

5. Відкриття

Святі Двері

5.1 Молитва

В Ім'я Отця і Сина і Святого Духа.
Амінь. Царю Небесний. Отче Наш.
Богородице Діво.

5.2 Святий покровитель

Святий Іван Боско

Святий Іван Боско народився в Італії у 1815 році в бідній селянській родині. Ще з дитинства він мав глибоку допитливість до всього духовного і водночас – чутливість до потреб інших. Його перше велике відкриття сталося у сні, який він побачив у 9 років: хлопці, що билися між собою, змінилися на ягнят, коли він почав діяти не силою, а лагідністю. Цей сон став пророцтвом усього його життя: Боско зрозумів, що його покликання – допомагати молоді відкрити любов до Бога через довіру, дружбу і науку.

У складних обставинах повоєнної Італії, де тисячі юнаків залишались без даху над головою, без освіти і без майбутнього, святий Дон Боско став для них провідником, що сідав поруч, слухав, розумів і показував дорогу. Його місійна педагогіка не ґрунтувалася на страху чи авторитаризмі, а на любові, радості й особистій присутності. Він відкрив те, що справжня переміна в серці молоді людини стається не тоді, коли її повчають, а тоді, коли її супроводжують. Він не боявся бути поруч навіть із найважчими підлітками – для нього кожен був потенційним святим.

5. Відкриття

Святі Двері

5.2 Святий покровитель

Святий Іван Боско

Святий Дон Боско вірив, що навчання, ремесло, творчість і праця – це дороги до відкриття Христа у щоденності. У своїх ораторіях (школах-осередках для молоді) він творив простір, де молоді люди могли не лише здобувати знання, а й віднаходити сенс життя, спільноту, підтримку і віру. Саме через таке «звичайне» середовище – через сміх, спорт, майстерні, молитву – він допомагав їм відкрити щось надзвичайне: що вони є безмежно любленими Богом, він також допомагав їм відкривати їхнє покликання.

Життя святого Дона Боска – це історія віри, яка оживала через присутність. Він допомагав молоді побачити, що Бог говорить до них через виклики, здібності, труднощі й надії. Його життя – це приклад того, як відкриття Бога починається з простого: бути поруч, слухати і любити.

5.3 Боже Слово

Діяння Апостолів (8: 26-31, 35-39)

Ангел же Господній промовив до Филипа, кажучи: «Встань та йди на південь, на дорогу, що йде з Єрусалиму в Газу; вона безлюдна.» І встав він і пішов. Аж ось, етіопський муж, скопець, вельможа Кандаки, етіопської цариці, що був над усім її скарбом та що прийшов був в Єрусалим на прощу, - він повертався, сидючи на своїй колісниці й читаючи пророка Ісаю. Сказав Дух до Филипа: «Підійди і пристань до цієї колісниці.» Підбіг Филип і почув, що той читав пророка Ісаю, і сказав до нього: «Чи розумієш, що читаєш?» А він відповів: «Та як можу, коли ніхто мене не наставить?» І попросив Филипа зійти й сісти біля нього. [...] Тоді Филип відкрив уста свої і, почавши від цього Писання, благовістив Ісуса йому. А коли вони їхали шляхом, прибули до води якоїсь, і скопець каже: «Он вода! Що забороняє мені охреститись?» Сказав же Филип: «Коли віриш з усього серця, - можна.» Відповідаючи, сказав: «Вірю, що він є Син Божий.» І повелів, щоб колісниця стала, і вони обидва - Филип та скопець - зійшли у воду і він охрестив його. А коли вони вийшли з води, Дух Господній пірвав Филипа, і скопець не бачив його більше; він їхав, радіючи, дорогою своєю.

5. Відкриття

Святі Двері

5.3 Боже Слово

Розважання

У цьому уривку з Діань Апостолів ми бачимо, як Бог посилає Филипа в саму гущу пустелі, щоб відбулася зустріч. Головний герой цієї історії - ефіопський вельможа, який здійснив довгу подорож до Єрусалиму, щоб поклонитися Богові. Тепер він повертається назад і дорогою читає один із текстів Старого Завіту. Він уже вірить у Бога, він шукає Його, але, незважаючи на свою старанність, не може самостійно зрозуміти значення прочитаного. Він визнає перед Филипом, що йому потрібен хтось, хто пояснить йому Писання. Скільки молодих людей сьогодні, подібно до цього ефіопа, перебувають у середовищі християнської віри, відвідують зустрічі, слухають Слово Боже, але не розуміють, що воно означає для них особисто? Вони щиро шукають Бога, але без провідника їм важко по-справжньому відкрити Його для себе.

Розмова з Филипом змінює все: через особистий діалог, через спільну дорогу, Слово перестає бути просто текстом - воно оживає, стає досвідом. Саме тоді ефіоп вирішує прийняти хрещення. Це нагадує нам, що для духовного зростання недостатньо лише читати Святе Письмо чи мати знання про віру - справжня зміна відбувається через особисті стосунки, через зустріч із тими, хто допомагає нам пізнати Бога в нашій повсякденності.

Ми зможемо по-новому побачити своє життя у світлі Божого Слова, якщо навчимося ділитися своєю вірою, якщо дозволимо іншим супроводжувати нас на цьому шляху. Відкриття Христа нерідко відбувається через зустріч з іншими людьми - як у випадку Филипа, який просто йде поруч, слухає і ділиться своїм досвідом Бога. Боже Слово ставить запитання нашому життю, а життя, у свою чергу, ставить запитання Божому Слову. Важливо мати когось, хто допоможе нам у цьому пошуку, хтось, хто стане духовним наставником. Бо через іншого ми відкриваємо для себе живого Ісуса.

5. Відкриття

Святі Двері

5.4 Тематичний блок

Відкриття – це запалена допитливість, яка спонукає тебе досліджувати нові горизонти. Це прагнення до чогось нового, вихід за межі звичного не для того, щоб його заперечити, а щоб доповнити несподіваним відкриттям. Це краса, яка змушує дитину дивуватися світові, нагода запалитися чимось неочікуваним.

Відкриття – це зустріч розуму й серця; це ті моменти у житті, які відкривають нові можливості, допомагають знаходити відповіді, розпізнавати покликання. Жодне справжнє відкриття не буває випадковим – воно визріває через навчання, пошук, розвиток творчого мислення, здатність дивуватися й бачити присутність Бога як поза собою, так і всередині себе.

Відкриття – це не лише акт розуму, а перш за все зустріч, слухання, ділення вірою, що змінює життя.

5.5 Особисті роздуми

- Що або хто запалював твоє серце? Що змушувало тебе горіти натхненням?
- Чи вважаєш ти, що навчання і праця – це добрі інструменти для того, щоб робити глибші відкриття?
- Чи ти допитливий? Чи тобі подобається «досліджувати» те, чого ще не знаєш? Чи, можливо, лень робить тебе пасивним, змушуючи залишатися лише в тому, що й так очевидне й доступне?
- «Кожне відкриття готується через навчання, пошук, розвиток творчості та здатність дивуватися»: чи тобі подобається «вивчати» (у найдавнішому значенні цього слова – тобто «любити»!) кожен новий виклик, який трапляється на твоєму життєвому шляху?

5. Відкриття

Святі Двері

5.6 Праця в групах

"Колісниця відкриттів"

Тривалість: ~30 хв

Формат: робота в малих групах (по 4-6 осіб)

Мета: пережити досвід відкриття через супровід, пошук і особисту участь; краще зрозуміти себе, інших і Бога, який діє в дорозі.

1. Початок: Колісниця вирушає (5 хв)

Аніматор каже:

Уривок з Діянь Апостолів розповідає, як Бог посилає Филипа в пустелю, щоб супроводити ефіопа в його пошуку. А святий Іван Боско зробив ціле життя подорожжю поруч із молодими людьми. Сьогодні ми теж вирушаємо в подорож. І ця колісниця – це ваша група. Хтось із вас стане «Филипом», хтось – «ефіопом», а всі разом – командою, яка відкриває Бога, себе й інших.

2. Рольова частина: Подорож запитань (10 хв)

Завдання:

Кожна група витягує ****ролі**** з мішечка (можна на папірцях або словами):

- *Филип* – слухає, супроводжує, ділиться досвідом
- *Ефіоп* – ставить запитання, шукає, не розуміє, але хоче дізнатись
- *Скарбник* – фіксує цінні думки та відкриття групи
- *Дух Святий* – м'яко підштовхує до глибших тем або цитує Святе Письмо
- *Спостерігач дороги* – слідкує за часом і динамікою, може ставити додаткові запитання

Кожна група отримує аркуш з запитаннями:

- Що чи хто в твоєму житті запаливав тебе? (Що надихало тебе в дитинстві або зараз? Хто був твоїм прикладом, чий вогонь передався тобі?)

5. Відкриття

Святі Двері

5.6 Праця в групах

- Чи віриш, що навчання або праця можуть стати способом зустріти Бога? (Чи були в тебе моменти, коли через навчання, роботу або проєкт ти відкривав щось глибше про себе чи віру?)
- Чи вважаєш себе допитливою людиною? (Чи тобі цікаво досліджувати нове, відкривати те, чого ще не знаєш? Що тобі допомагає або заважає в цьому?)
- Чи був у тебе момент, коли ти відкрив (або відкрила) щось про Бога саме через якусь звичайну ситуацію? (Можливо, через випадкову розмову, прогулянку, складність, подію?)
- Який новий виклик зараз є у твоєму житті? (І чи можеш подивитися на нього не як на перешкоду, а як на шанс для відкриття?)

Филип ставить ці запитання ефіопу. Інші можуть долучатися, але рольова взаємодія має бути живою, з імпровізацією, як діалог, а не інтерв'ю.

3. Творче завдання: Скриня відкриттів (10 хв)

Завдання:

Кожна група отримує аркуш або ватман і кольорові ручки/стікери.

Створіть "Скриню відкриттів" – на аркуші напишіть 3 речі:

1. Найбільше відкриття вашої групи про Бога, яке прозвучало в розмові
2. Що допомагає людині бути відкритою?
3. Що ми як молодь можемо робити, щоб бути Филипами для інших?

Можна оформити як міні-постер або символічну "скриню" з ключовими словами, іменами, малюнками.

4. Спільне ділення (5 хв)

Кожна група коротко (1 хв) представляє своє відкриття.

5. Відкриття

Святі Двері

5.6 Праця в групах

Аніматор може підсумувати: “Ми всі подорожуємо. І на нашому шляху завжди є люди, яких Бог посилає нам. Іноді ми є ефіопами, які шукають сенс. А іноді – Филипами, які мають досвід, яким можна поділитися. Святий Іван Боско навчився бути Филипом для цілих поколінь. А тепер – твоя черга”.

Варіанти адаптації:

- Старша молодь: обговорення про покликання та приклад Дона Боско.
- Для менш активних: обговорення з модерованими запитаннями.
- Для відкритого простору: активність у вигляді станцій з різними завданнями.

5.7 Свідчення

#паломникинадії
#ювілеймолоді
#ювілейний рік 2025

Заохочуємо молодь протягом місяця запостити хештеги: **#паломникинадії**
#ювілеймолоді **#ювілейнийрік2025**

“Господи, доследи моє серце...” (Псалом 139) – Практика внутрішнього відкриття.

У Псалмі 139 псалмоспівець відкриває перед Богом усе своє серце: “Ти знаєш мене... Ти бачив мене ще в лоні матері...” Це молитва довіри, пошуку і відкритості. Цей псалом запрошує нас не боятися досліджувати себе, відкривати нове в собі, в інших і в Бозі. Саме тому ми пропонуємо тобі невелику духовну подорож, яка допоможе тобі краще розпізнати, як Бог веде тебе через відкриття.

5. Відкриття

Святі Двері

5.7 Свідчення

#паломникинадії
#ювілеймолоді
#ювілейний рік 2025

Завдання:

1. Помолися Псалом 139.
2. Пригадай момент у житті, коли ти щось справжнє відкрив(ла): про себе, про Бога, про інших. Це може бути розмова, подорож, внутрішня боротьба, несподіване слово чи зустріч.

Опиши це (на аркуші або в нотатнику):

- Що ти відкрив(ла)?
- Як це вплинуло на тебе?
- Що змінилося в тобі чи твоєму серці?

Згадай людину, яка була для тебе “героєм відкриттів” – хтось, хто вчив тебе бачити глибше, не зупинятися на поверхневому, шукати правду. Це може бути святий, учитель, друг, навіть дитина.

Напиши:

- Що ця людина відкривала?
- Що тебе надихає в її шляху?
- Чого ти навчився/лася від неї?

Після цього скажи просту молитву: “Боже, допоможи мені бачити. Відкрити. Пізнати. Досліди моє серце і веди мене.” Якщо хочеш, склади невеличкі слова-вдячності або “свій псалом” – прості слова серця, якими ти відгукуєшся на Божу присутність у своєму житті.

5.8 Завершальна молитва

Завершення духовної праці, молитва на вибір:
Ісусова молитва / Вервиця / Тезе / Молитва в тиші.

5. Відкриття

Святі Двері

Книги:

Додаток:

1. «Місто надій та безнадій» – Марта Гонтарик

Це сучасна повість, у якій герої відкривають справжнє обличчя міста, себе і одне одного. В умовах випробувань з'являється світло – як символ надії, що пробивається навіть там, де здавалося, її немає. Це про вибір бачити більше, ніж просто зовнішнє.

2. «Про покликання людини» – владика Венедикт (Алексійчук)

Ця книга – запрошення до глибокого відкриття себе у світлі Божого покликання. Через роздуми і свідчення вона допомагає краще пізнати свій шлях, відповісти на виклики життя і почути голос Бога в тиші серця.

3. «Чарлі і шоколадна фабрика» – Роальд.Даль

Весела й одночасно повчальна історія про хлопчика, який, потрапивши до чарівної фабрики, відкриває не лише дива, а й важливі істини: доброта цінніша за багатство, а скромність і вдячність – справжнє золото серця.

4. «451 градус за Фаренгейтом» – Рей Бредбері

Антиутопія про світ, де заборонено думати, мріяти й читати. Головний герой відкриває, що свобода починається зі слова, зі знання і з внутрішньої правди. Ця книга – про боротьбу за те, щоб не втратити себе.

5. «Джейн Ейр» – Шарлотта Бронте

Історія сильної дівчини, яка відкриває власну гідність, незалежність і любов. Вона не боїться шукати істину навіть тоді, коли це боляче. Це книга про шлях внутрішнього росту, самопізнання й вірність собі.

5. Відкриття

Святі Двері

Фільми:

Додаток:

1. «Дон Боско» (Don Bosco, 2004)

Цей фільм розповідає правдиву історію святого Івана Боско – священника, який відкрив у молодих людях не проблему, а потенціал. Через труднощі, відкидання і непорозуміння він відкриває свою місію – бути поруч із молоддю, любити їх і допомагати їм пізнати Бога. Це фільм про відвагу слухати Боже покликання, про відкриття серця, яке здатне перемінювати інших лагідністю, радістю і вірою.

2. «В гонитві за щастям» (The Pursuit of Happyness, 2006)

Історія чоловіка, який попри злидні, відчай і бездомність не зупиняється у пошуку гідного життя для себе і сина. Цей фільм – про відкриття внутрішньої сили, наполегливості, віри в краще і про те, що справжнє щастя завжди пов'язане з любов'ю та гідністю.

3. «1+1» (Intouchables, 2011)

Несподівана дружба між паралізованим аристократом і хлопцем із бідного кварталу відкриває для обох новий погляд на життя. Вони вчаться бачити цінність у різному, сміятись крізь біль і довіряти. Це фільм про відкриття радості, яку дає справжнє людське тепло.

4. «До зірок» (Ad Astra, 2019)

Герой вирушає в космос на пошуки батька, але справжньою подорожжю стає відкриття самого себе – своїх страхів, емоцій, потреби в любові. У тиші Всесвіту він вчиться приймати людську слабкість і цінність стосунків. Це історія про пошук глибини серед порожнечі.

